

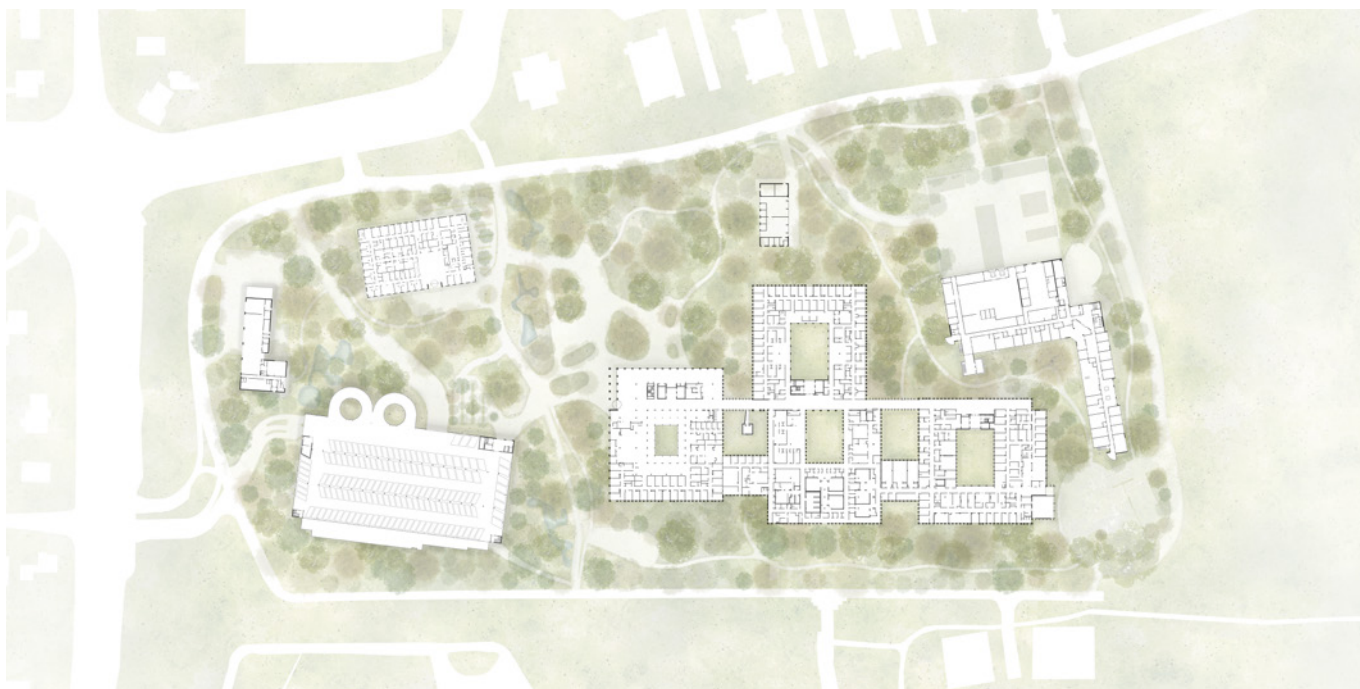

Tergooi MC Zonnestraal 2.0

Tergooi MC heeft eind mei 2023 haar nieuwbouw in Hilversum, gelegen in het prachtige voormalige park van het klooster Monnikenberg in gebruik genomen. Een zorgomgeving ingebed in het groen. Een relatie met het karakteristieke Zonnestraal, gelegen op een steenworp afstand, is snel gelegd.

Deze relatie kan gevonden worden in het motief dat aan de totstandkoming van beide gebouwen ten grondslag lag. Duiker, Bijvoet en Wiebenga ontwierpen Zonnestraal in de jaren '20 van de vorige eeuw als zorgcomplex voor met name tuberculosepatiënten en zetten maximaal in op het samensmelten van gebouw

en natuur. Vanaf de filosofie dat licht, frisse lucht en de verbinding met groen mensen op een positieve manier zou ondersteunen in het genezingsproces. De architectuur van het Nieuwe Bouwen met een minimaal materiaal gebruik (beton, glas en staal) droeg bij aan het realiseren van een minimaal gebouwskelet en dus een maximale openheid naar de natuurlijke omgeving. Een omgeving die, mede vanwege de destijds beperkte medische mogelijkheden, zo optimaal mogelijk ingezet werd bij de genezing van de patiënten. Zo werd een verblijf tussen de alom aanwezige bomen als buitengewoon geschikt geacht voor tuberculosepatiënten.

Het ziekenhuis heeft zes patio's en is omringd door bosrijke omgeving

Door de medische vooruitgang in de decennia daarna ontwikkelden zorggebouwen zich meer en meer tot technologische gezondheidsfabrieken waarin zachtere factoren als gevoel, rust en ontspanning een verminderde rol speelden. Onderzoek heeft echter geleerd dat deze factoren een veel grotere en zelfs doorslaggevende rol kunnen spelen in het genezingsproces. Honderd jaar na Zonnestraal is dit motief relevanter dan ooit en speelt de nieuwbouw van Tergooi MC daar als één van de eerste ziekenhuizen op in.

De basis voor dit nieuwe ziekenhuis werd gelegd in de visie van Tergooi MC genaamd "Zorg Dichterbij". Deze visie gaat uit van de juiste zorg op de juiste plek. Niet alle zorg hoeft namelijk in een ziekenhuisgebouw plaats te vinden. Soms is zorg in een verpleeghuis of bij mensen thuis beter. In omgevingen waarin mensen zich prettiger voelen, hetgeen het herstelproces ten goede komt. Dit principe maakte het mogelijk dat het nieuwe Tergooi MC, een samenvoeging van de locaties Blaricum en Hilversum, qua omvang kleiner en compacter is. Een menselijkere schaal voor patiënten, bezoekers en medewerkers.

De natuurlijke setting van Park Monnikenberg is een kwaliteit die overeind is gehouden door de nieuwbouw zorgvuldig in te passen in de omgeving. Bomen en groen zijn zoveel mogelijk gespaard, waardoor er mooie zichten vanuit het ziekenhuis zijn op de omringende natuur. Zicht op groen, met het ritme van de

seizoenen, draagt bij aan het herstel van patiënten. Duiker was er al van overtuigd.

De vormgeving van het ziekenhuis is beheerst, maar krachtig. Vier materialen vormen de kern van het gebouw; metselwerk, aluminium, beton en glas. Een beperking die zorgt voor rust en orde. Een rust die samenvloeit met de sereniteit van de omliggende natuur. Grote raampartijen zorgen voor maximaal contact met licht en lucht. De bezoeker ervaart die contactmomenten door de heldere en compacte structuur van het gebouw veelvuldig. Vanuit de overtuiging dat we zo een positieve impact hebben op het welzijn van de mensen die het nieuwe ziekenhuis bezoeken. Zonnestraal 2.0.

Het nieuwe Tergooi MC staat op meerdere vlakken voor een nieuwe kijk op ziekenhuiszorg in Nederland. Zoals Zonnestraal destijds ook een statement was. Ingebied in een natuurlijk stukje Hilversum zijn ze beiden een toonbeeld van vernieuwing.

Schloss Dyck van Ulrich Ruckriem

ZORGVULDIG MASTERPLAN ALS BASIS

Het is altijd een zoektocht om te komen tot een optimaal resultaat. Zo ook in het geval van Tergooi MC. Uitgangspunt bij de totstandkoming van het masterplan was de intentie om de natuur zo minimaal mogelijk aan te tasten. Toen uit de diverse analyses bleek dat nieuwbouw de beste optie was, is gezocht naar een zo compact mogelijke uitvoering van het ziekenhuis. Het ziekenhuis is een imposant en dominant volume in de landschappelijke structuur dat goed is ingebed haar omgeving. De overige gebouwen zijn kleiner van schaal en als het ware te gast in het groen. Door ze vrijer in de ruimte te positioneren, los van de orthogonale structuur van het ziekenhuis, en anders te materialiseren wordt dit verder benadrukt. De zorgvuldig ontworpen terreininrichting vormt vervolgens de gemeenschappelijke voedingsbodem van de vier gebouwen.

Naast het ziekenhuis bevinden zich dus nog drie andere gebouwen op het terrein. Tergooi MC Clinics. Een gebouw waarin specialismen als dermatologie, oogheelkunde, KNO, plastische chirurgie en kaakchirurgie zijn gevestigd. Een eigen gebouw voor deze disciplines geeft de mogelijkheid zich als zelfstandige behandelkliniek te profileren en levert Tergooi MC flexibiliteit in haar vastgoedportefeuille op. Een parkeergarage om te kunnen borgen dat er zo weinig mogelijk maaiveld verloren gaat aan parkeervoorzieningen en een ambulancepost.

De gevel is opgebouwd uit baksteen, aluminium, beton en glas

POËZIE VAN DE EENVOUD

De architectuur van het nieuwe ziekenhuis is helder. Een viertal op zichzelf staande volumes, op de begane grond en eerste verdieping verbonden door een centrale as, vormen een ruimtelijk ensemble. Een metafoor met het kunstwerk van Ulrich Ruckriem in Schloss Dyck is snel gemaakt. Het illustreert de beoogde samenhang en relatie tussen de verschillende volumes en eigenlijk ook de relatie tussen natuur en architectuur.

De gevels van de gebouwdelen hebben een herkenbare geleiding. Als basis een sokkel, daarboven de bovenbouw en als beëindiging een kroon. De fijne ritmiek van metselwerk en gevelopeningen wordt bepaald door een zorgvuldig gekozen basisstramien. Door diverse uitzonderingen in deze ritmiek te maken, ontstaat een rijk totaalbeeld. Divers, doch in balans.

De centrale as is vormgegeven als een transparante, fijnmazige glasgevel met dunne verticale betonelementen. Dit contrast met de architectuur van de overige bouwdelen benadrukt de eigenheid van de as, waardoor het ensemble van volumes overzichtelijk blijft. De menselijke schaal wordt zo verder versterkt.

De reductie tot vier materialen (baksteen, aluminium, beton en glas), de aangename proporties en geleiding, het verfijnde ritme in de gevel geeft het gebouw een robuuste maar tegelijkertijd ook zeer elegante en transparante verschijning. Het resultaat is een tijdloze schoonheid passend in het parklandschap. Architectuur zoals architectuur bedoeld is.

Een van de serre-achtige corridors in de centrale passage

VAN BUITEN NAAR BINNEN

In het interieur wordt deze ambitie doorgezet. Een beheerst kleur- en materiaalpalet met zorgvuldige accenten zorgen voor een uitgebalanceerd, maar rijk ontwerp. Zodra bezoekers het gebouw betreden wordt een rustige en warme sfeer ervaren. Het voelt goed!

Ook hier was het omliggende parklandschap de inspiratie. Natuurlijke, harmoniserende tinten vormen de basis van de toegepaste kleuren. Ook het meubilair is hier qua kleur en stoffering op afgestemd. Iedere afdeling is binnen dit basisthema uitgewerkt, waardoor er herkenbare gebieden ontstaan met toch een eigen karakter. Vervolgens zijn er nog accenten aangebracht op bijvoorbeeld de kinderafdeling en de poliklinieken, waardoor er een bijzonder samenspel is ontstaan. Ook hier geldt weer: divers, maar in balans.

Verder kenmerkt het interieur zich door een aantal, schijnbaar kleine elementen die van groot belang zijn voor het ervaren van een prettige omgeving. Zoals bijvoorbeeld de zitelementen die als alkoven in de wanden van de passage zijn ontworpen. Het driezijdig omsloten zitje creëert een veilige plek voor de bezoeker. Een plek waar hij zich even kan onttrekken uit de wellicht hectische omgeving. De zitje zijn gemaakt van hout en hoogwaardige stoffering en zijn zo geplaatst dat ze uitzicht hebben op het omringende parklandschap. De warme materialen in combinatie met het uitzicht staan garant voor het scheppen van nieuwe perspectieven. Het is een goed voorbeeld hoe Tergooi MC met een menselijke schaal ontworpen is. Met recht Zonnestraal 2.0!

Wachtruimte polikliek met zicht op één van de patio's

CONSISTENT TOT IN DE HAARVATEN

Deze vernieuwing toont zich ook in de consistentie waarmee de symbiose tussen de harde, technologische kant van de ziekenhuiswereld structureel in harmonie is gebracht met de zachte, gevoelsmatige aspecten van onze zorg. In iedere afdeling van het ziekenhuis zie je aspecten daarvan terug; het concept is letterlijk doorgedrongen tot in de haarvaten van het gebouw.

Dagkliniek

Een eerste goed voorbeeld is de dagkliniek voor oncologische patiënten. Deze bevindt zich op de vierde verdieping van het gebouw en kenmerkt zich door een setting waarin vier groepen van ieder drie of zes plaatsen behandeld kunnen worden. Daarmee wordt een bepaalde intimiteit geborgd voor patiënten én wordt een efficiënt zorgproces mogelijk gemaakt. De open behandelkamers hebben grote raampartijen die voor overvloedig daglicht zorgen en een weids uitzicht bieden op de parkachtige omgeving. Je waant je letterlijk tussen de toppen van de bomen. Een dakterras biedt bovendien de mogelijkheid om op zonnige dagen gevoelsmatig echt tussen de natuur de behandeling te ondergaan. Frisse lucht, zingende vogels en het ruisen van de bladeren in de wind geven een serene sfeer aan een emotioneel veeleisende behandeling. Zo vloeit de wereld van de hoogwaardige medische technologie samen met het welzijn van de patiënt. Werelden die elkaar niet tegenspreken, maar juist versterken.

Dagbehandeling oncologie met balkon